

MEDEA

MEDIJPRATĪBAS ATTĪSTĪŠANA AR DZIMUMU SAISTĪTU MANIPULĀCIJU UN VILTUS ZIŅU ATPAZĪŠANAI

PROJEKTS NR. 2024-1-LV01-KA210-ADU-000243248

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

KOPSAVILKUMS

1. modulis – Meta līmeņa kritiskās domāšanas izpratne
 2. modulis – Metodes faktu un informācijas pārbaudei
 3. modulis – Uz dzimumu balstīta tehnoloģiju izraisīta vardarbība (GBTDV)
 4. modulis – GBTDV – kā to novērst un cīnīties
 5. modulis - Izpratne par mediju uzbūvi
 6. modulis - Mediju patēriņš un tā ietekme uz uztveri
-

Finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie uzskati un viedokļi ir tikai autora(-u) uzskati un viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Valsts izglītības un attīstības aģentūras (VIAA) uzskatus un viedokļus. Ne Eiropas Savienību, ne piešķirēju iestādi VIAA nevar saukt pie atbildības par tiem

Autori

© 2025. GADA MARTS – Skill Up srl

Šis materiāls izstrādāts ar Eiropas Komisijas finansiālu atbalstu Erasmus+ projekta “Medea. Developing Media Literacy to debunking ar gender-related media manipulation and fake news”, Nr 2024-1-LV01-KA210-ADU-000243248

Attiecinājums, daļa tādā pašā stāvoklī

CC BY-SA: jūs varat brīvi kopīgot, kopēt un izplatīt materiālu jebkurā datu nesējā vai formātā, kā arī pielāgot – pārveidot un izmantot materiālu jebkuram mērķim, pat komerciāliem nolūkiem. Licences devējs nevar atsaukt šīs brīvības, kamēr jūs ievērojat licences noteikumus saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

Atsauce – jums ir jānorāda atbilstošs nosaukums, jānorāda saite uz licenci un jānorāda, vai ir veiktas izmaiņas. Jūs varat to darīt jebkurā veidā, bet ne tādā veidā, kas liek domāt, ka licences devējs apstiprina jūsu uzskatus.

ShareAlike – ja pārveidojat vai izmantojat materiālu, jums ir jāizplata savs ieguldījums saskaņā ar to pašu licenci kā oriģināls.

Bez papildu ierobežojumiem – jūs nevarat piemērot juridiskos noteikumus.

Modulis 4

Ar dzimumu saistīta tehnologiju izraisīta vardarbība — kā to novērst un apkarot

Jelgavas Zonta klubs

PROJEKTS NR. 2024-1-LV01-KA210-ADU-000243248

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

KOPSAVILKUMS

1. IEVADS GBTDV (ar dzimumu saistītu tehnoloģiju izraisīta vardarbība) — kā to novērst un apkarot
 2. KO RAKSTA ZIŅĀS
 3. APMĀCĪBU MODULIS
 4. SECINĀJUMI
-

MEDEA

GBTDV — kā izvairīties un apkarot

GBTDV attiecināms uz kaitīgām darbībām, kas veiktas, izmantojot **digitālās tehnoloģijas**, un kas **vērstas pret personām, pamatojoties uz viņu dzimumu**. Tas ietver tiešsaistes vajāšanu, kibervajāšanu, dziļviltotu pornogrāfiju, doksingu un citus digitālos draudus.

Svarīgi statistikas dati:

38% sieviešu visā pasaulē ir piedzīvojušas **tiešsaistes vardarbību** (ANO, 2021).

58% sieviešu, kuras saskārās ar tiešsaistes vardarbību, teica, ka tā **ietekmēja viņu garīgo labsajūtu** (Amnesty International, 2020).

Biežāk sastopamās GBTDV formas

Kiberuzmākšanās: Draudi, apvainojumi vai ļaunprātīga izmantošana, izmantojot sociālos medijus, e-pastus vai ziņojumapmaiņas lietotnes.

Doksēšana: Personas informācijas publiska izpaušana bez piekrišanas.

Intīmu attēlu koplietošana bez piekrišanas: Piedienīga satura izplatīšana bez atļaujas.

Dziļviltotības tehnoloģija: Mākslīgā intelekta ģenerēti viltoti video vai attēli, ko izmanto, lai nodarītu kaitējumu personām.

Kibervajāšana: Atkārtoti tiešsaistes draudi, kas rada bailes vai iebiedēšanu.

Novēršanas stratēģijas

a. Digitālās drošības pasākumi

Spēcīgas paroles un iespējot divfaktoru autentifikāciju (2FA).

Lūdzu, regulāri pārbaudiet privātuma sociālo mediju platformās.

Lūdzu, pārdomājiet, ar kādu personisko informāciju 'Jūs dalāties tiešsaistē.

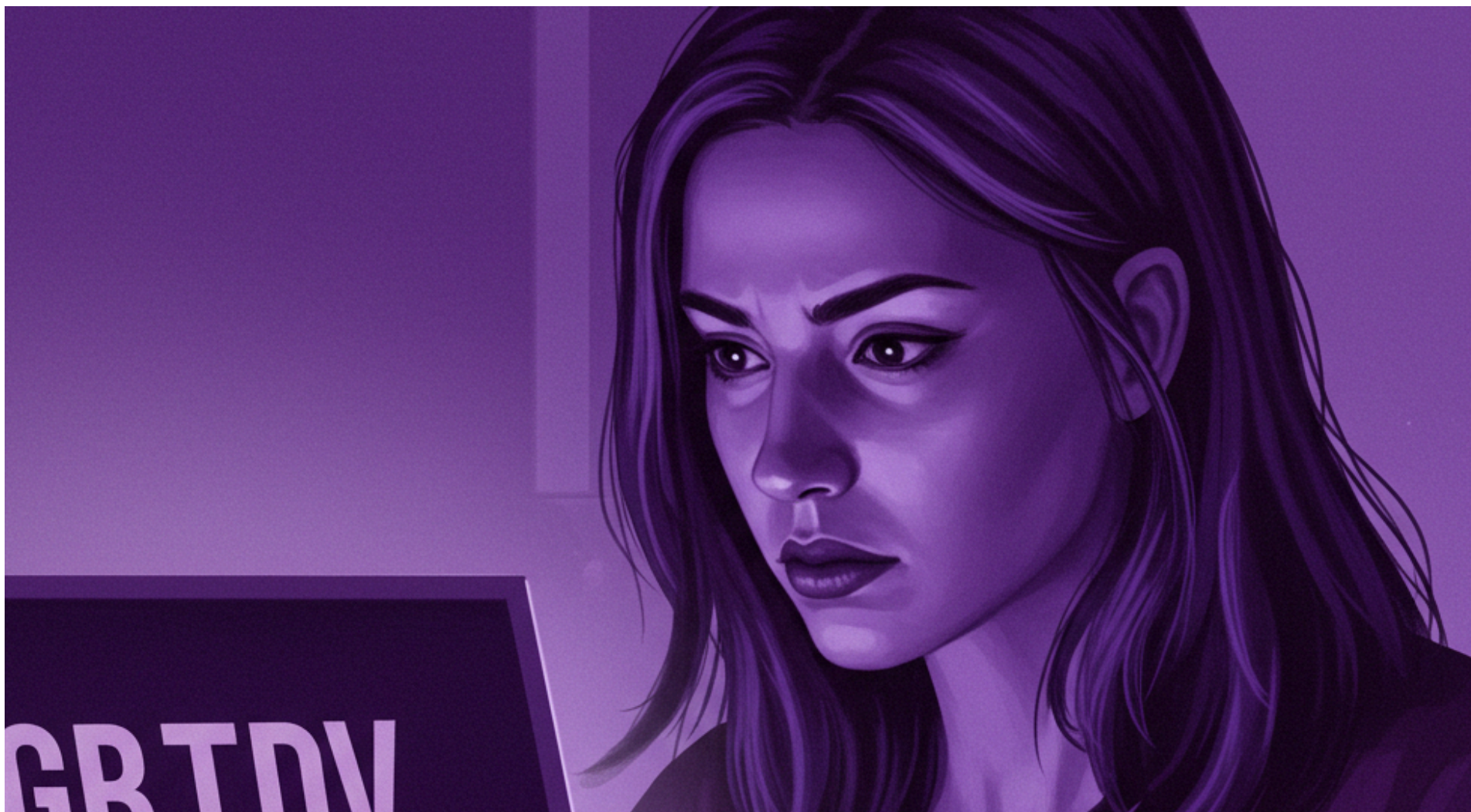
b. Kopienas informētība un digitālā pratība

Semināri un apmācības: Skolām, darbavietām un kopienam nepieciešams izglītēt cilvēkus par tiešsaistes vardarbības atpazīšanu un novēršanu.

Apkārtējo personu intervences: nepalieciet vienaldzīgi, ja esat GBTDV aculiecinieki.

c. Platformas atbildība

Tehnoloģiju uzņēmumiem jāievieš stingrāka satura moderācija un definīcija, ziņojot par aizskarošu saturu. Veicināt mākslīgā intelekta rīku izmantošanu kaitīga satura atklāšanai un noņemšanai.

GBTDV atpazīšana un reaģēšana uz to:

a. Neatliekamie pasākumi cietušajiem

Dokumentāri pierādījumi: Ekrānuzņēmumi, e-pasti un ziņojumu žurnāli ir jā saglabā juridiskai vai platformā balstītai ziņošanai.

Ziņot par ļaunprātīgu izmantošanu: Izmantojiet platformā iebūvētos ziņošanas mehānismus (Facebook, Twitter/X, Instagram utt.).

Ja esat cietis no ļaunprātīga darījuma - krāpšana, izspiešana, vērsties policijā: Vietnē:

<https://www.latvija.lv> – izvēlies e-pakalpojumu "Iesniegums iestādei"; Klātienē vai pa tālruni tuvākajā policijas iecirknī vai zvanot uz 110 (ārkārtas gadījumos)

b. Juridiskā aizsardzība (konkrētām valstīm paredzētas vadlinijas)

ES: Vispārīgā datu aizsardzības regula piedāvā datu privātuma aizsardzību.

ASV: Likums par vardarbību pret sievietēm (VAWA) ietver noteikumus par kiberuzmākšanos.

Latvijā: Ja pārkāpums attiecas uz personas datu aizsardzību (piemēram, dati nopludināti vai izmantoti bez atļaujas), vari vērsties DVI. Mājaslapa: <https://www.dvi.gov.lv>; E-pasts: info@dvi.gov.lv; Iesniegumi var tikt iesniegti arī caur [Latvija.lv](https://www.latvija.lv)

c. Garīgās veselības un atbalsta resursi

Krīzes palīdzības: Organizācijas, piemēram, Kiberpilsoņu tiesību iniciatīva (CCRI), piedāvā atbalstu cietušajiem. Tiešsaistes terapija un atbalsta grupas, piemēram, Latvijā: Centrs MARTA (vardarbībā cietušām sievietēm), psiholoģiska un juridiska palīdzība, atbalsta grupas un online terapija, Mājaslapa: <https://www.marta.lv>

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Mākslīgā intelekta piemēri digitālajai drošībai:

Google Perspective API – identificē toksiskus komentārus reāllaikā.

Troll Patrol (Amnesty International) – izmanto mākslīgo intelektu, lai izsekotu un kartētu tiešsaistes vardarbību pret sievietēm.

Facebook mākslīgā intelekta moderācijas sistēma – 2021. gadā atzīmēja 90% naida runas ierakstu pirms cilvēka veiktas pārskatīšanas.

Izaicinājumi un nākamie soļi:

Daudziem mākslīgā intelekta modeļiem ir grūtības atpazīt kontekstu, kā rezultātā rodas viltus pozitīvi rezultāti vai vardarbība netiek pamanīta.

Ir nepieciešams veidot sistēmu, lai mudinātu uzņēmumus ieguldīt labākos mākslīgā intelekta apmācības datu kopās.

Digitālās pašaizsardzības rīki tiešsaistes drošībai Vairākas lietotnes un pārlūkprogrammas paplašinājumi palīdz upuriem pasargāt sevi no digitālās uzmākšanās.

Labākie pieejamie pašaizsardzības rīki:

Block Party (Twitter/X) – bloķē uzmākšanās veicējus un filtrē toksiskus ziņojumus.

Face Guardian – mākslīgā intelekta rīks, kas atpazīst dziļi viltotus pornogrāfiskus attēlus un brīdina upurus.

StopNCII.org – palīdz bez piekrišanas attēlu vardarbības (atriebības pornogrāfijas) upuriem noņemt savus fotoattēlus no interneta.

Privacy Badger – pārlūkprogrammas paplašinājums, kas bloķē izsekotajiem personas datu vākšanu.

Kā reklamēt šos rīkus?

Iekļaujiet tos skolu un darbavietu kiberdrošības apmācībās.

Mudiniet tehnoloģiju uzņēmumus tos integrēt platformās pēc noklusējuma.

Izplatiet informāciju, izmantojot sociālo mediju kampaņas.

Sāra (vārds mainīts, un attēlā nav redzama īsta persona), dzīvespriecīga un dzīvespriecīga, dalījās ar saviem mākslas darbiem tiešsaistē. Trolli nāca virsū, viņu vārdi kā skābe, izsmejot viņas talantu un izskatu. Kauns uzplauka, smaids izgaisa. Viņa pārstāja radīt, prieku nomainīja bailes no sekojošā naidīgā komentāra. Miegs kļuva nemierīgs, piepildīts ar apvainojumu atkārtojumiem. Draugi pamanīja viņas aiziešanu no realitātes, bet viņa tikai paraustīja plecus: "Tas nekas nav." Kādreizējais audekls viņas sapņiem, internets tagad šķita kā būris. Viņas pārliecība sabruka, un viņa apšaubīja savu vērtību, tiešsaistes pasaule – pastāvīgu, klusu mocītāju.

Sāra, kuru ievainoja naidis tiešsaistē, meklēja mierinājumu atbalsta grupā kibermobinga upuriem. Tiešsaistes forumi, kas sākotnēji bija biedējoši, kļuva par glābšanas riņķi, daloties stāstos un stratēģijās. Terapeits, kas specializējas traumu jomā, palīdzēja viņai atgūt pašapziņu. Viņa iemācījās kūrēt savu tiešsaistes telpu, bloķējot negativismu. Lēnām viņas mākslinieciskā dzirksts atdzima, lai gan ar piesardzīgu mirdzumu. Galu galā viņa atkal dalījās ar savu mākslu, šoreiz ar sevis līdzjūtības vairogu.

**Lūdzu, droši meklējiet palīdzību, ja jums tāda
nepieciešama!**

KO RAKSTA ZINĀS

GBTDV - Kā novērst un apkarot

Eiropas Savienības iniciatīvas

Eiropas Savienība ir proaktīvi pievērsusies naida runai tiešsaistē un kiberuzmākšanās apkarošanai. 2025. gada janvārī lieli tehnoloģiju uzņēmumi, tostarp Facebook, X (agrāk Twitter) un YouTube, vienojās pastiprināt centienus pret naida runu tiešsaistē saskaņā ar pārskatītu rīcības kodeksu, kas integrēts ar **ES Digitālo pakalpojumu aktu (DSA)**. Šis atjauninātais kodekss paredz sadarbību ar bezpeļņas un publiskām struktūrām, lai uzraudzītu naida runu, un pieprasa uzņēmumiem pārskatīt vismaz divas trešdaļas ziņoto incidentu 24 stundu laikā (Reuters).

2024. gada oktobrī ES izveidoja sistēmu **sankciju piemērošanai personām un struktūrām, kas veikušas kiberuzbrukumus, dezinformāciju un sabotāžas aktus**, jo īpaši tādus, kas saistīti ar ārvalstu iejaukšanos. Šī sistēma ļauj ES vērsties pret tiem, kas apdraud tās vērtības vai drošību, iesaldējot aktīvus un ceļošanas aizliegumus (AP News+1, 2025).

Sabiedrības informētība: Piemēram, Džūlijas Čečetīnas slepkavība 2023. gadā, ir izraisījuši valsts mēroga debates par vardarbību dzimuma dēļ. Džūlijas ģimene izveidoja Džūlijas Čečetīnas fondu, lai veicinātu izglītību un novērstu šādu vardarbību, uzsverot nepieciešamību pēc kultūras pārmaiņām (Reuters+3The Guardian+3AP News+3, 2025).

Krimināli sodāma ir vardarbība (fiziska, psiholoģiska, seksuāla) arī ģimenes ietvaros.

Krimināllikums: 215.1 pants – par vardarbību ģimenē; 132.1 pants – par vajāšanu (kas var ietvert arī uzmākšanos tiešsaistē, izsekošanu ar tehnoloģiju palīdzību); 144.1 pants – par nelikumīgu personas datu vākšanu vai izpaušanu, kas var attiekties uz intīmu attēlu izplatīšanu bez piekrišanas (“revenge porn”).

Civillikums un Kriminālprocesa likums: Iespējams pieprasīt aizsardzības rīkojumu pret vardarbību, tostarp gadījumos, kur pastāv tehnoloģiska vajāšana (zvani, SMS, izsekošana, ziņu spams, attēlu izplatīšana) – šāds rīkojums aizliedz personai tuvojies vai sazināties ar cietušo.

KO RAKSTA ZINĀS

GBTDV - Kā novērst un apkarot

Atbalsta sistēmas: Nepārtraukta sabiedrības izglītošana ir būtiska, lai mainītu sabiedrības attieksmi, kas veicina vardarbību dzimuma dēļ gan tiešsaistē, gan bezsaistē.

Nacionālās un nevalstiskās kampaņas:

Centrs MARTA – regulāri īsteno kampaņas un seminārus par: vardarbību attiecībās (arī tiešsaistes kontrolējošu uzvedību), intīmu attēlu nopludināšanu (“revenge porn”), digitālo uzraudzību attiecībās (piem., partnera atrašanās vietas izsekošana, paroles piespiešana). Kampaņas piemērs: “Digitālā vardarbība ir īsta vardarbība”. <https://www.marta.lv>

Drossinternets.lv (LIKTA un CERT.LV atbalsts). Vērsts uz bērnu, jauniešu, vecāku un pedagogu izglītošanu.

Tēmas: kibermobings, uzmākšanās tiešsaistē, sekstings, naida runa. Skolām pieejamas mācību filmas, bukleti, lekcijas: <https://www.drossinternets.lv>

Vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanas un apkarošanas plāns 2024.–2029. gadam (apstiprināts 2024. gada 19. decembrī)

2025. gada pavasarī: **LMT, Valsts policija un CERT.LV** uzsāka kopīgu informatīvu kampaņu, kuras mērķis ir pievērst sabiedrības uzmanību aktuālajiem digitālajiem draudiem, veicināt izpratni par kibersdrošības nozīmi un aicināt iedzīvotājus pārskatīt savus digitālās drošības paradumus: <https://www.vp.gov.lv/lv/jaunums/kiberkrapniecibas-riski-nemainigi-augsti-lmt-certlv-un-valsts-policija-vienojas-informativa-drosibas-kampana?>

GBTDV: Kā no tās izvairīties un apkarot

Apmācību modulis

Šī apmācību moduļa mērķis ir sniegt žurnālistiem, pieaugušo apmācītājiem un visām pārējām ieinteresētajām personām zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas, lai precīzi, iejūtīgi un atbildīgi ziņotu par GBTDV.

GBTDV atpazīšana un reaģēšana uz to

- Definēt uz dzimumu balstītu tehnoloģiju izraisītu vardarbību (GBTDV) un tās dažādās formas (kibervajāšana, doksēšana, dziļviltojumi, tiešsaistes uzmākšanās utt.).
- Atpazīt GBTDV psiholoģisko, sociālo un juridisko ietekmi uz upuriem.

Etiska un atbildīga ziņošana par GBTDV

- Pielietot uz cietušajiem vērstas ziņošanas metodes, kas nodrošina privātumu, cieņu un piekrišanu stāstījumā.
- Izvairīties no dzimumu diskriminācijas valodas, aizspriedumiem un upuru vainošanas ziņojumos.

GBTDV gadījumu izmeklēšana un pārbaude

- Izmantot digitālos rīkus un atvērtā koda izlūkošanas datus (OSINT), lai pārbaudītu tiešsaistes draudus, dziļviltojumus un kiberuzmākšanās gadījumus.
- Atpazīt mākslīgā intelekta ģenerētu aizskarošu saturu, tostarp dziļviltojumus, manipulētus attēlus un balss klonēšanu.

Izpratne par žurnālistu digitālo drošību un paš aizsardzību

- leviest personiskos digitālās drošības pasākumus, lai aizsargātu pret tiešsaistes uzmākšanos un datu viltošanu
- Atpazīt mērķtiecīgu tiešsaistes uzbrukumu pazīmes, kas vērstas pret žurnālistiem, kuri atspoguļo vardarbību dzimuma dēļ
Ziņojumos izvairīties no dzimumidentitātes valodas, aizspriedumiem un upuru vainošanas.

Ievads temata

Medijmateriāli

- UN Women's "Cyber Violence Against Women & Girls" video
- BBC's Fake News Simulator adapted for GBTDV fact-checking

Nepieciešamais laiks

1.5 stundas

Papildus nepieciešamie materiāli

- Padomi bērnu drošībai internetā:
<https://drossinternets.lv/lv/posts/view/atpakal-uz-skolu-padomi-bernu-drosibai-interneta>
- "Sekstings - kā runāt ar jauniešiem?":
<https://drossinternets.lv/lv/info/sekstings>
- "Emocionālā pazemošana":
<https://drossinternets.lv/lv/info/emocionala-pazemosana>

GBTDV: Kā novērst uz apkarot Apmācību modulis

Jautājums 1. jautājums. Kādi ir galvenie ētiskie apsvērumi, ziņojot par GBTDV gadījumiem?

Atbilde

Žurnālistu rīcība:

- Pirms izdzīvojušo stāstu publicēšanas saņemiet piekrišanu
- Aizsargājiēt upuru privātumu, izvairoties atklāt identificējošu informāciju (piemēram, mājas adresi, pilnu vārdu, profilu sociālajos medijos)
- Izvairieties no valodas, kas vaino upurus (piemēram, "Viņai nevajadzētu publicēt šos attēlus")
- Izmantojiet sensitīvus un ne sensacionālus virsrakstus, lai izvairītos no atkārtotas traumatizācijas

Jautājums Kādas kļūdas bieži pieļauj žurnālisti, atspoguļojot GBTDV?

Atbilde

- Koncentrējas uz upura darbībām, nevis uz vainīgā atbildību
- Izveido "klikšķesmas" virsrakstus, kas rada sensacionālu ļaunprātīgu izmantošanu (piemēram, "Nopludināti slavenības upura fotoattēli")
- Neņemot vērā digitālās vardarbības sistēmisko raksturu un uztverot to kā atsevišķus incidentus

Jautājums Kā žurnālisti var pārbaudīt tiešsaistes prasības par uzmākšanos?

Atbilde

- Izmantojiet digitālās kriminālistikas rīkus, piemēram, InVID un Amnesty International Digital Verification Corps
- Pārbaudiet ekrānuuzņēmumu, ziņojumu un videoklipu laikspiedolus un metadatus
- Analizējiet sociālo mediju darbību, lai noteiktu koordinētas ļaunprātīgas izmantošanas modeļus
- Konsultējieties ar kibernetikas ekspertiem, lai apstiprinātu uzlaušanas vai uzdošanās mēģinājumus

Apmācību modulis - GBTDV

Jautājums Kas ir dziļviltušas ļaunprātīga izmantošana un kā žurnālisti var to atklāt?

Atbilde

Dziļviltušas tehnoloģija manipulē ar attēliem, video vai audio, lai izveidotu viltotu, bet reālistiski izskatīgu multivīdi, ko bieži izmanto atriebības pornogrāfijai vai dezinformācijai. Atklāšanas rīki ietver:

- **Microsoft Video Authenticator** – analizē attēlus/video, meklējot mākslīgā intelekta radītas izmaiņas
- **Google Deepfake Detection AI** – identificē nedabiskas sejas kustības un artefaktus
- **Apgrieztā attēlu meklēšana (Google, TinEye)** – atrod avota attēlus, lai atspēkotu viltotu saturu

Jautājums

Kas žurnālistiem būtu jāzina par GBTDV atspoguļošanu, vienlaikus ievērojot digitālās tiesības?

Atbilde

- Nodrošināt atbilstību datu aizsardzības prasībām (piemēram, GDPR Eiropā)
- Izvairīties no privātas saziņas publicēšanas, ja vien tas nav sabiedrības interesēs un ētiski pamatots
- Atmaskojot vainīgos, ņemt vērā juridiskos riskus (piemēram, normatīvos aktus neslavas celšanas jomā)

Jautājums

Kādi ir galvenie digitālās drošības padomi žurnālistiem, kas atspoguļo GBTDV?

Atbilde

- Sazinoties ar avotiem, izmantojiet šifrētu saziņu (piemēram, **Signal**, **ProtonMail**)
- Visos kontos aktivizējiet divfaktoru autentifikāciju (**2FA**)
- Izvairieties no ģeogrāfiskās atrašanās vietas datu kopīgošanas sociālo mediju ierakstos
- Regulāri pārbaudiet, vai nav doksēšanas draudu, izmantojot **OSINT rīkus**
- Nesaistieties ar troļļiem – tas bieži vien saasina uzmākšanos
- Dokumentējiet un ziņojiet par draudiem – uzņemiet ekrānuzņēmumus un ziņojiet platformām/tiesībaizsardzības iestādēm
- Izmantojiet bloķēšanas un filtrēšanas rīkus – tādas lietotnes kā **Block Party** palīdz kontrolēt tiešsaistes mijiedarbību
- Meklējiet atbalstu pie organizācijām – mediju uzņēmumiem jānodrošina digitālās drošības apmācība un garīgās veselības resursi.

REZUMĒJUMS

Dzimumu balstīta tehnoloģiju izraisīta vardarbība (GBTDV) – kā to novērst un apkarot

TĒMAS PĀRSKATS

Ar dzimumu saistīta tehnoloģiju izraisīta vardarbība (GBTDV) ir pieaugošs drauds, kas nesamērīgi ietekmē sievietes un marginalizētas grupas. Žurnālistiem ir izšķiroša loma izpratnes veicināšanā, publiskās diskusijas veidošanā un vainīgo saukšanā pie atbildības, vienlaikus nodrošinot ētisku, iejūtīgu un uz faktiem balstītu ziņošanu. Šīs apmācības nodrošina žurnālistus ar instrumentiem, lai atbildīgi atpazītu, izmeklētu un ziņotu par GBTDV, vienlaikus aizsargājot sevi un savus avotus.

SVARĪGI 1

GBTDV izpratne un identificēšana

GBTDV ietver kibervajāšanu, doksingu, dziļviltojumus, naida runu, atriebības pornogrāfiju un mākslīgā intelekta radītu uzmākšanos.

Sievietes vairāk saskaras ar digitālo vardarbību, kas bieži vien noved pie psiholoģiska stresa, reputācijas kaitējuma un pašcenzūras.

GBTDV nav tikai individuāla, bet gan sistēmiska problēma, ko bieži vien veicina mizogīnija, diskriminācija un atbildības trūkums digitālajā vidē.

SVARĪGI 2

Ētiska un atbildīga žurnālistika GBTDV platformā

Žurnālistiem ir jāpiešķir prioritāte cietušo drošībai un cieņai, izmantojot uz cietušo orientētus ziņojumus, kas izvairās no sensacionalisma, cietušo vainošanas un personiskās informācijas atklāšanas.

Ētiskas intervēšanas metodes ietver informētas piekrišanas iegūšanu, anonimitātes aizsardzību un traumai jutīgas valodas lietošanu.

Virsrakstiem un rakstiem jākoncentrējas uz vainīgajiem, sistēmiskām neveiksmēm un risinājumiem, nevis uz cietušo ciešanu sensacionalizāciju.

SVARĪGI 3

GBTDV lietu izmeklēšana un tiesiskā regulējuma izpratne
OSINT rīki palīdz pārbaudīt kiberuzmākšanos, dziļviltojumus un koordinētus uzbrukumus.

Itālija: Kriminalizē atriebības pornogrāfiju (līdz 6 gadu cietumsods).

Japāna: Soda par tiešsaistes apvainojumiem (līdz 1 gada cietumsods).

ES Digitālo pakalpojumu likums (DSA): Uzliek tehnoloģiju uzņēmumiem pienākumu ātri noņemt kaitīgu saturu.

Žurnālistiem ir jālīdzsvaro izmeklēšanas stingrība ar juridiskiem apsvērumiem, nodrošinot, ka, ziņojot, netiek pārkāpti datu privātuma likumi.

SVARĪGI 4

Žurnālisti, kas atspoguļo GBTDV, bieži vien paši kļūst par tiešsaistes vardarbības mērķiem

Personīgās drošības pasākumi:

Izmantojiet šifrētas ziņojumapmaiņas lietotnes, piemēram, Signal.

Aktivizējiet divfaktoru autentifikāciju (2FA).

Izvairieties no personīgās atrašanās vietas kopīgošanas tiešsaistē.

Nesaistieties ar troļļiem; tā vietā dokumentējiet un ziņojiet par draudiem.

Izmantojiet bloķēšanas, filtrēšanas un mākslīgā intelekta moderācijas rīkus, piemēram, Block Party.

Meklējiet juridisko un institucionālo atbalstu, ja saskaraties ar nopietniem draudiem.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Projekts Nr. 2024-1-LV01-KA210-ADU-000243248

PAPILDUS MATERIĀLI

PIEZĪMES

Iepazīstieties ar lietotnēm un ko tās piedāvā:

Signal

<https://kursors.lv/2021/01/15/watsapp-jauns-konkurents-svarigakais-par-sazinas-lietotni-signal-un-ko-ta-piedava/>

ProtonMail:

<https://hostingpill.com/lv/p%C4%81rraid%C4%AB%C5%A1anas-veik%C5%A1ana/protonmail/>

OSINT:

<https://lv.3donline.be/the-8-best-osint-tools>

Block Party:

<https://www.blockpartyapp.com>

PRĀTA VĒTRA

Atrodiet vismaz trīs publikācijas, kas ietver vārdu “Iespējams” vai tamlīdzīgu, un vērstas uz kāda cilvēka nomelnošanu

Sadaliet cilvēkus grupās, katrai uzdodot prāta vērtas veidā argumentēt:

1. Ko šāda informācija dod medijiem uz žurnālistiem?
2. Ko darīt un kā rīkoties personai, kas atspoguļota konkrētajā rakstā
3. Kādas ir sekas, ja publicētā informācija izrādīsies nepatiesa?
4. Lūdzu, izskatiet noslēguma slaidā pievienoto QR kodu un to, kur vērsties pēc palīdzības

PAPILDUS MULTIMEDIJI

Video un tiešsaistes resursi:

- [The Internet's Dark Side: Online Harassment & Gender-Based Violence](#) – Īsa dokumentālā filma, kurā parādīti patiesi GBTDV izdzīvojušo stāsti.
- [Digital Security Guide](#)
- [Laaha | UNICEF Digital Impact](#)

Microsoft Video Authenticator – noskatieties video

<https://www.youtube.com/watch?v=PpvQzrsTplk>, atrodiet kādu video, ko, iespējams, ģenerējis mākslīgais intelekts, un pārbaudiet ar aplikāciju

Deepfake Detection AI –

<https://deepfakedetector.ai/> ievietojiet kādu attēlu, kas, Jūsaprāt varētu būt neīsts, un pārbaudiet autentiskumu

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

MEDEA

MEDIJPRATĪBAS ATTĪSTĪŠANA AR DZIMUMU SAISTĪTU MANIPULĀCIJU UN
VILTUS ZIŅU ATPAZĪŠANAI

Ja jūs vai kāds jūsu
pazīņa ir cietis no
tehnoloģiju veicinātas
vardarbības, ziniet, ka
varat atrast atbalstu un
ziņot par to:

vai izmantojiet saiti:
<https://shorturl.at/u9o54>
Jūs neesat vieni

PROJEKTS NR, 2024-1-LV01-KA210-ADU-000243248

ZONTA
Jelgavas klubs

NOVOSADSKA
NOVINARSKA
ŠKOLA

SKILL
CONSULTING
up
TRAINING